

Sygn. akt II CSK 126/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku „E.” Spółki Akcyjnej w G.
przy uczestnictwie M.B.
o zasiedzenie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 27 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 15 września 2017 r., sygn. akt VII Ca [...] /17,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy
kwotę 360,- (trzysta sześćdziesiąt) złotych z tytułu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W wyniku rozpoznania apelacji uczestniczki M.B. od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 21 kwietnia 2017 r., Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 15 września 2017 r. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że na skutek uznania posiadania przez uczestniczkę „E.” S.A. w G., w złej wierze służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu, stwierdził nabycie tej służebności przez uczestniczkę w stosunku do wymienionych w postanowieniu nieruchomości: nie z dniem 28 czerwca 1985 r., lecz z dniem 28 czerwca 2005 r. oraz nie z dniem 4 kwietnia 1984 r., lecz z dniem 4 kwietnia 2003 r. Co do istoty zasiedzanego ograniczonego prawa rzeczowego zaskarżone postanowienie pozostało bez zmian, gdyż Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne i oceny prawne Sądu Rejonowego w odniesieniu do spełnienia pozostałych przesłanek zasiedzenia służebności.

W skardze kasacyjnej uczestniczka postępowania zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego przez błędne ich zastosowanie lub niezastosowanie, w szczególności, jak to sformułowali pełnomocnicy uczestniczki art. 128, art. 172, art. 7 w związku z art. 172, art. 225, art. 245, art. 292, art. 305¹, art. 305² § 2 i art. 352 § 1 k.c. oraz art. 21 ust. 4 w związku z art. 35 ust. 1 Prawa budowlanego oraz art. 38 i art. 43 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych, prowadzące do uznania, że zachodzą okoliczności uprawniające do stwierdzenia zasiedzenia służebności. Ponadto naruszenie przepisów prawa materialnego dotyczy błędnego zastosowania lub niezastosowania art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, art. 626 § 3 k.p.c. w związku z § 155 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku (chodzi zapewne o postanowienie) w całości i umorzenie postępowania wobec braku możliwości stwierdzenia zasiedzenia w niniejszej sprawie oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawca wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie w całości z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne dotyczące skutków prawnych dla mienia przedsiębiorstwa państwowego, w tym dla służebności odpowiadającej służebności przesyłu, uwłaszczenia tego przedsiębiorstwa obejmującego także urządzenia przesyłowe, a także zagadnienie prawne dotyczące zakresu (szerokości) pasa gruntu w razie ustanawiania służebności przesyłu i pasa gruntu objętego zasiedzeniem tej służebności, które powinny być różne, ze względu na właściwą dla zasiedzenia „służebności czynnej” - wstecz, a dla służebności przesyłu – biernej, na przyszłość. Zgłoszone wątpliwości interpretacyjne odnoszą się do wielu powołanych orzeczeń, bliżej przedstawionych już w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, pochodzących od sądów różnych instancji i z różnych okresów, dotyczących zwłaszcza kwestii możliwości zasiedzenia praw rzeczowych wskutek posiadania mienia dawnych przedsiębiorstw państwowych, ich dobrej lub złej wiary. Od razu należy stwierdzić, że zgłoszenie tych wątpliwości jest zabiegiem chybionym, wobec posłużenia się poglądami orzecznictwa dawno już zweryfikowanymi i ustalonymi, oraz powszechnie znanymi z publikowanych licznych orzeczeń Sądu Najwyższego, który wątpliwości te rozstrzygnął i nie ma żadnych powodów, dla których należałoby do tych kwestii wracać (z ostatnich orzeczeń zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2018 r., I CSK 684/17 i z dnia 6 kwietnia 2018 r., IV CSK 542/17, nie publ.).

Z kolei, zgodzić się należy ze stwierdzeniem wnioskodawcy w odpowiedzi na skargę, że istotne zagadnienia prawne zostały sformułowane w sposób łączący w sobie zarówno podstawę przyjęcia skargi, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1, jak i w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., przy czym takiej podstawy nie ma. Nastąpiło to zapewne ze względu na treść postawionych zagadnień, które odnoszą się albo

do problemów już dawno w orzecznictwie wyjaśnionych i przez to nie mających żadnego waloru nowości, albo na które odpowiedź nie stanowiłaby istotnego postępu w rozwoju prawa (funkcja publicznoprawna skargi kasacyjnej). Stanowisko w tej kwestii jest ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego i trafnie zostało przedstawione w odpowiedzi na skargę kasacyjną z powołaniem odpowiednich judykatów. Argumenty próbujące podważyć opisowy sposób określenia służebności są nieczytelne, gdyż wydana opinia biegłego geodety, włącznie z jej uzupełnieniem i korektą dokładnie określiła przebieg linii energetycznych oraz właściwy zakres służebności.

Zatem obszerne wywody uzasadnienia wniosku i podstaw samej skargi nie były przekonujące co do tego, aby w ustalonych okolicznościach sprawy, w tym przyjęciu przez Sąd drugiej instancji złej wiary po stronie wnioskodawcy, rozpatrywać przesłanki zasiedzenia służebności. Postulowane przez skarżącą liczenie okresu zasiedzenia od decyzji uwłaszczeniowych z lat 90 XX wieku jest zbyt daleko idące wobec dotychczasowego orzecznictwa na ten temat.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

at